

nem Aarene er ydet de forskellige Erhverv, samfundsmæssig set har vist sig lønnende. Dér har jeg den Opfattelse, at de Tilskud, der er ydet Landbrugsvirksomheder, har vist sig lønnende, de har samfundsmæssig set været vel anvendte; og jeg maa give det ærede Medlem Hr. Pinstrup Ret i, at naar man skal opgøre, hvilken Understøttelse der ydes Erhvervene, maa man med Hensyn til Industriens Understøttelse ikke glemme Toldbeskyttelsen. Det kan ikke være saadan her i Landet, at det er en Slags finere Form for Hjælp at faa Toldbeskyttelse, og at det oven i Købet er en særlig fin Beskæftigelse altid at paakalde denne Form for Hjælp. Jeg vil i øvrigt gerne takke Ministeren for hans velvillige Bemærkninger overfor de Ønsker, jeg var fremkommet med.

Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen holdt i Gaar en Tale, som jeg ikke kan tro andet end til en vis Grad beror paa en Misforstaaelse af Lovforslaget. Man kan ikke sige, at dette griber ind i Konkurrenceforholdet mellem Industri og Haandværk. Det vender sig, saaledes som det ogsaa er udtrykt i Bestemmelserne, med samme Ansigt mod industrielle og haandværksmæssige Virksomheder, og man maa ved Praktiseringen af Loven overfor de haandværksmæssige og de industrielle Virksomheder anlægge ganske samme Synspunkt med Hensyn til den foreliggende Krises Virkninger.

Jeg kan nu heller ikke tro, at der er ret mange Haandværkere, der ønsker, at den industrielle Virksomhed skal slaas ned og ødelægges under en Krise. Nej, Kampen mellem Haandværket og den større Industri skal afgøres under normale Produktionsforhold. Under normale Forhold skal det afgøres, hvad der er levedygtigt af Haandværk og af den større Industri; og paa dette Punkt har jeg mere end een Gang her i Tinget gjort mig til Talsmand for, at Rigsdagen har Pligt til nøje at overvaage, at Haandværket stilles saa gunstigt i Konkurrencen med den store Industri, som dets tekniske Muligheder virkelig berettiger det til. Det kan ikke nægtes, at den store Industri har et Forspring paa forskellige Omraader. Den har et Forspring rent kapitalmæssig set, den har lettere ved at skaffe sig Kapital. Derfor maa Rigsdagen medvirke til, at Haandværket faar Adgang til den Kapital, der er fornøden til Udnyttelsen af de tekniske Muligheder — Anskaffelse af nye Maskiner o. s. v. —, som Haandværket har under den moderne Teknik. Rigsdagen har ogsaa en Pligt til at støtte den personlige

Dygtiggørelse af Haandværkets Mænd, saaledes at der ogsaa derigennem skabes Muligheder for, at den moderne Teknik i Haandværket fuldt ud kan udnyttes.

Rigsdagen har endvidere Pligt til at vaage over, at ikke økonomiske Byrder, som i Virkeligheden er forarsagede af Storindustrien, kastes over paa Haandværket. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa, at saadanne Byrder paa forskellige Omraader kastes over paa Haandværket. Jeg gjorde i sin Tid opmærksom paa, hvorledes det utvivlsomt var uberettiget, naar der blev paalagt Haandværket og den mindre Industri de store Bidrag til Arbejdsløshedsfonden, og jeg arbejdede paa at hindre det. Men det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen kunde jeg slet ikke møde den Gang, han var slet ikke til Stede her under en saadan Forhandling; nej, den Gang var han paa det Sted, som man passende kan betegne som Partidisciplinens Plads.

Paa alle de Omraader, jeg her har nævnt, har det Parti, jeg tilhører, taget til Orde for en rationel Haandværkerpolitik, og derfor er det heller ikke underligt, at, som ogsaa det ærede Medlem bemærkede, netop det radikale Venstre Landet over har Tilslutning fra saa store Kredse af Landets Haandværkerstand. Jeg vil gerne slutte disse Bemærkninger til det ærede Medlem med at sige, at det forekommer mig dog at være det mest tragiske netop hos en Haandværkets Mand at mærke den relative Velvillie, hvormed han omtalte Toldbeskyttelsen, naar man betænker, at intet under hele den moderne industrielle Udvikling her i Landet og i andre Lande i den Grad har muligjort Storindustriens Nedtrampning af Haandværket som netop Toldbeskyttelsen. Jeg tror, at det ærede Medlem igen er i Færd med at lade sig spænde for sit Partis Partivogn i Stedet for, i Industriens og den haandværksmæssige Produktions samlede Interesse, at medvirke til at afbøde de vanskelige Forhold, som begge disse Produktionsformer i Øjeblikket er inde i.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, som i sin Tale i Gaar fremkom med mange mærkelige Udtalelser, brugte et Udtryk som dette: Der sker jo i Virkeligheden ingenting ved Kronestigning. Det er kun Menneskenes Stædighed, der er Skavanken i Tiden, det, at man ikke vil indrette sig efter Kronestigningen. Ja, sagde det ærede Medlem, der foregaar nok en Formueomflytning, men den er i Virkeligheden ikke af erhvervsmæssig Interesse. Jeg vil dog gerne spørge det ærede Medlem,